

Mumtāz
Āderbajgān
edebijjaty

11

ULB Halle

3/1

001 737 902

①: Fai 29460

(11)

سایه: ۱۱

آذربایجان ادبیاتی

بابا بک شاکر

اون اوچونجی عصر محرمی

موتلفی سلمان ممتاز

آزرنش - ۱۹۲۷

باکو

تالیف ابوالکلیله

آذر نشر
مطبعه سینده باسیلدی

تالیف ابوالکلیله

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft

Fai' 29460 (11)

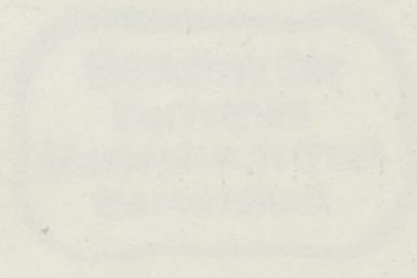
بایک شکر

بیلدیریش

سلمان ممتازیڭ (آذربایجان ادبیاتی) آدیله طبع
و نشر ایدیه جکی کتابلار بوندان سوکرا
آذر نشر واسطهسی ایله طبع و تمثیل ایدیله جکدر.

آذر نشر.

Handwritten text in Arabic script, including a signature and a date.

بابا بک شاکر

رشته طبعمه یوخ تاب ویرن چرخ افسوس
ایلیوب خاک ایله یکسان قد (بابا) نی .
(ذاکر)

بابا بک (شاکر) جوانشیر ائلینک (ساریجالی = ساریجه‌الی) اویماقندان يتوشمش اوتکون
و بیشکین اهلی بیر خلق شاعریدر. ابراهیم خانک اولو باباسی (پناه خان) ایله بیر (اوروغ = نسل) دن
اولدیغی کبی قاسم بک (ذاکر) ایله ده یاقین قوهومدر.

من اوزیم اولاد پناه آلیم
کیچن قضیه دن یکسر حالیم
تمام عالم بیلور ساریجالیم
نه کردم نه لکزی نه تورکم (*) نه تات.

پارچاسیله اوزی بو نقطه‌یی آیدینلا تمشدر. (آغدام = آغدام) یاقینلیغندا کی (قار—قار)
چاینک اوستونده بیر پارچا اکین یرینه مالک اولاراق اکینجی لک ایدیردی. نه مهدی قولی خان،
نه ده جعفر قولی خان (شاکر) ه کومک، یاردیم ایتمیوردیلر. فوق العاده عسرت چیکن (شاکر)
اوز آلینک أمکی سایه‌سنده یاشایوردی. سیقینتی ایله یاشادیغینی و قوهومی اولان (مهدی قولی
خان) دان ممنون اولمادیغینی (ذاکر) ه یازدیغی بیر (منظومه) سنده اجمالده اولسا کوسترمشدر.

کل قرا باغا اولوب مهربان
کتوردیکجه دولت ایلدی احسان
بیزلره یتنده (خان والاشان)
ایشیقلو دنیانی ایلدی ظلمات

(*) یعنی کناردن کلمه تورک دکل یراهلی آذربایجانلی بيم ديمکدر.

قاسم بك (ذاكر) ده جعفر قولى خان (نوا) يه خطاباً سويله ديكي بير شعرينده ده بو قطه يه ياناشمش و (شاكر) ك عسرت ايله ياشاديغيني مختصر صورتده تصوير ايتمشدر.

(بابا بك) ي ايله حاله سالوبسينز

كورن آدم دير ايها الصلات. *

(شاكر) ك آنادان اولان يري (مهربان) كنديدر. اوراده دوغولمش و اوراده ده وفات ايتمشدر. استادينك وفاتنه ماده تاريخ يازان (ذاكر) انشاد ايتديكي شعرينده (مهربان) كنديني اونو تيمياراق (شاكر) ك وفات ايتديكي محلي، موضعي آپ آچيق كوسترمشدر.

انيس مهربانم (مهربان) ده واصل رحمت

اولوب دار فناده زار و صحرا كرد من قالديم

(شاكر) ك شعرلريندن (ميرزا يوسف) و (آدولف بيرژه) نمونه ايچونده اولسا مجموعه لرينه يازمامشلار. اوندان (نواب) ده اوزتد كره سنده بحث ايتميه رك سكوت ايله كيچمشدر. يالكز (محمد آقا مجتهد زاده) شاكر ك آديني احتراميله (رياض العاشقين) ه قيد ايدهر ك آثاريندن ده تك بو مير بيتي درج ايتمشدر. (ص ۵۷)

مشك بازارين كساد ايلر يتورسه كر صبا

اهل چينه نكهت كيسوي غنبرباريكي.

(كوچرلي) ده ايسته ميه — ايسته ميه (شاكر) ك آديني چيكره ك اونى بول — بول دانلامش و نمت ايتمشدر. (كوچرلي) چه (شاكر) كيمسه يي تكدير و تنقيد ايتمه ملي ايمش. اودر كه (شاكر) ك شعرلريندن آنجاق بش (مصرع) دن عبارت بير بند كوستره بيلمشدر. (ميرزا يوسف) ايله (آدولف — بيرژه) نك (شاكر) ه بويله كم محل و اعتناسيز اولمالارينك سبيله رى بللى در. (ميرزا يوسف) ايله (بيرژه) رسمى (چينوونيك) و (ميرزا يوسف) مجموعه سنى توپلاتديران دا (جنرال) ايدى. بونلار او وقتك حكومتنه، و حكومت رجالنه توقونان اثرلرى طبع و نشر ايتمه ز ديله ر. (نواب) ايله (كوچرلي) ده (شاكر) ك ساتاشديغى، و تنقيد ايتديكي آداملارك نوه، تيجه لريني نظرده دوتاراق مسامحه ده بولونمشلار. اونى اهميتسيز بير شاعر كبي قلمه ويرره ك نهايت سيرادن چيقارمشلار. اما حقيقتده. ايسه (شاكر) سيرادن چيقاريللا بيله جك شاعرلردن دكلدر. بو اقداماته عمده سبب (شاكر) ك شعرلرينده كى (موضوع - тема) لارك اونلار جا مناسب و حضوري اولماماسى در. بو ايكي مؤلف، يعنى (ميرزا يوسف) ايله (بيرژه) يالكز (ذاكر) طرفندن (شاكر) ك تاريخ وفاتنه مخصوص سويله نيلن شعري درج ايتمشدر. اما قاسم بك (ذاكر) ك شعرلرى ايچره (بابا بك شاكر) ك آدى تيز — تيز كوزه چارپمادادر. هله آشاغادا كى بيتلرك بيرينده (ذاكر) استادينك وفاتندن سو كرا ميداندا تك قالدغي حس ايدهر ك تاسف ايدير.

رشته طبعمه يوخ تاب ويرن چرخ افسوس

ايلوب خاك ايله يكسان قد (بابا) نى **

* آذربایجان ادبیاتی. سای ۸ ص ۲۷۴.

** آذربایجان ادبیاتی. سای ۸ ص ۲۹۹.

و ینه: کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم. (*)

قاسم بک (ذا کر) جار سفرینه دایر یازدیغی مقدمه سنی ده (بابابک) ک آدینا یازمشدر.

ای (بابابک) بو همایون عسکرک
سه شنبه ده سر منزلی (جار) اولدی (**)

سید عمادالدین (نسیمی) اوز تخلصنی شاه فضل اللهک تخلصی اولان (نعیمی) وزنده انتخاب ایتدیکی کبی قاسم بک (ذا کر) ده تخلصنی اوز استادی، پیشواسی اولان بابابکک تخلصی اولان (شا کر) وزنده سه چمشدر.

(شا کر)، بکنمه دیکی شخصله رک شخصیتله رینی دوتدیقلاری موقع و وضعیتله رینی هیچده نظره آلمیارق اونلاری قاتی سالدیرشلاریله آزیشدیروب تادیب ایدردی. تاسف اولسون که (شا کر) ک او شدتلی هجوملازینا معروض قالان قافله ایچره ایکی بدبخت شاعرده کوزه چارپما دادر. او قارا کونلی لک بیری قارا باغلی (مهدی بک) بیریده شکلی لی ملاقاسم (ذا کر) در. بونلارک بیرنجی سی یالتاق، ایکنجی سی متعصب ایدی. ملاقاسم (ذا کر) شا کرک کوکچای، قازاق، قبله، آغداش، ارش، و شکلی علما، عرفا، شعراسنه خطاباً:

ای، عالم شکلی عارف قازاغ

تمام اهل ارش ساکن بوز داغ

مطلعلی سویله دیکی شعریندن اینجینه ره ک یرسینز — یرسینز (غیب) دن خبر ویره ن (شیخ) لری و (جذب) اولان (صوفی) لاری مدافعه یه قالمشمشدر. (مهدی بک) ده جوانشیر ایئلینه (مین پش یوز منات) رشوت مقابله ده (مووروو) نایی تعین اولونان (نمیرلی = ایمرلی) فتنه کار، مستبد (امیر اصلان) ک علیه نه (شا کر) ک:

آغلینک قان جوانشیر امیر اصلان کلور.

مطلعلی یازدیغی (مخمس) ه جواب یازماق ایله اونا کومک چیقمشدر. بو یرسینز چیقیشلارا کوره هر ایکی شاعر (شا کر) ک پنجه تنقیدینده دیدیله ره ک تاریخک صحیفه لرینده ده قدر و قیمتدن دوشوریلیمکه محکوم ایدیلیمشله ر. (شا کر) ک تاریخ وفاتنی اوز صمیمی دوستی اولان قاسم بک (ذا کر) سویله مشدر که بورایه کوچوریلیمکنی لازم بیلورم.

دریغا کیتدی بیر بیر درد بیلنر فرد من قالدیم
جهانده خاطری غمکین دلی پر دردمن قالدیم

انیس مهربانم (مهربان) ده واصل رحمت
اولوب دار فناده زار صحرا کرد من قالدیم

متاع جان خرید ایتدی رفیقان کرم ایکن بازار
پوزیلدی رونق آنجق قالدی آه سرد من قالدیم

* آذربایجان ادبیاتی سای ۸ ص ۲۱۲

** آذربایجان ادبیاتی سای ۸ ص ۲۲۹

خیالات اهلی خاک کیمیا تک ناپدید اولدی
دوتوب راه عدم اکسیر طبعان کردم من قالدیم

کوروب دهرک و فاسین چکدیلر ال عیش عالمدن
بو ویران ملکده صد حیف تن پرورد من قالدیم

حقیقت منزلینه یتدیلر مرد ره عالم
مکا بو عار یتمز می همین نامرد من قالدیم

ایدر سیر کلستان بقا آغ کونلولر هر یان
قراکون ایچره کلبرک خزان تک زرد من قالدیم

وزیر و شاه رخ دوتدی پیاده خانه فرزه
سمند فیل لنگ اولدی داغدی نرد نارد من قالدیم

مصیبت سالننگ تاریخی اما اولدی تاریخم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

بیز (ذا کر)ک بو شعریندن (شا کر)ک تاریخ وفاتنی چیقارمالی بز. اما تاسف اولسونکه
شعرک مقطعی تحریف ایدیلدیکندن بوکا آسانلیق ایله موفق اولایلمیه جکز. (ابجد) حسابیله
چیقاریلاجاق بو تاریخی هر کس ایستهدیکی املا ایله یازمش و تحریف ایتمشدر. مثال ایچون بیز
نیچه ماخذ کوسته ره لم:

میرزا یوسف — مصیبت سالننگ تاریخی اما اولدی تاریخم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

آدولف بیرژه — مصیبت سالننگ تاریخی اما اولدی تاریخم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

محمد مهدی غریب — مصیبت سالننگ تاریخی اما اولدی تاریخم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

مچتهد زاده — مصیبت سالننگ تاریخی اما اولدی تاریخم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

سلمان ممتاز — مصیبت سالننگ تاریخی اما اولدی تاریخم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

ف. کوچرلی — مصیبت سالیڭ تاریخی اما اولدی تاریخیم
کوچوب استاد ذا کر بی هنر شا کرد من قالدیم

هر حالدا (شا کر) ک ماده تاریخی ایلك مصرعك سوک کلمه سنده کیزلنمشدر. اما تاسف اولسونکه آلتی ماخذک آلتی سیده بیتک بیزه لازم اولمایان سوک مصرعنی ساغلام ساقلایاراق لازم اولان ایلك مصرعنی تحریفه اوغراتمشلار. بو ماخذلر ایلك مصرعك سوک کلمه سنی بیزه اوچ شکلده کوسته ریورلر. (تاریخی، تاریخیم، تاریخیم). تاریخی کلمه سنی بیز حساب ایتدیکنده (۱۲۲۱) چیقورکه بو تمامیله مطلبدن اوزا قدر. بوندان سوکرا (تاریخیم) کلمه سیدرکه بودا (۱۲۵۱) ایدر. قاسم بک (ذا کر) ک (۱۲۷۴) ده وفات ایتدیکنی نظرده دوتساق بونیده قبول ایدهمیه جکز. چونکه (ذا کر) بابابک (شا کر) دن سوکرا (۲۴—۲۵) ایل یاشاممشدر. (تاریخیم) کلمه سی ایسه (۱۲۶۱) ایدیورکه بو دوغرودر. خلاصه آلتی ماخذک آنجاق ایکی سی یعنی میرزا یوسف (ایله محمد مهدی غریب) یازینک اصل املا سنی قاوروماغا موفق اولمشلار. دیمک (شا کر) ک وفاتی (۱۲۶۱) ده (مهربان) کندینده واقع اولاراق (یدی) حرفدن عبارت اولان (تاریخیم) لفظی ده ماده تاریخی در.

تاریخیم

ت — ۴۰۰

ا — ۱

ر — ۲۰۰

ی — ۱۰

خ — ۶۰۰

ی — ۱۰

م — ۴۰

بکون — ۱۲۶۱

حیف اولسون که (شا کر) ک شعرلری پراکنده همده کمیابدر. و بو کون اونلاری آسانلیق ایله ده تاپماق چتین و چوق مشکلددر. بیزیمده بو وقتهدک الیمزه کیچهن پارچالار یالکز اوچ منظوم مکتوب ایله اوچده تنقیدی هجولر اولمشدر. (شا کر) ک ایستهر مکتوبلر ایستهر هجولری مهم مطلبلری حاویدرلر. بیز بونلارک و بو موضوعلرده سویله نیلمش باشقا شعرلرک سایه سنده تاریخمزک قارانلیق بوجاقلارینی کورمکه و سیر ایتمکه موفق اولاجکز. تاریخ ادبیات آنجاق بو نوع وثیقه لر سایه سنده میدانا چیقاییله جکدر.

سلمان ممشار

ناکو، ۱ یانوار ۱۹۲۷

قاسم بك (ذاكره)

مربع

(ذاکرا) ایشیتدیم تازه بیر خبر
حقیقتده قویدی منی خیل مات
ظاهره که سهچیرلر مش (قالا) دا
طرف طرف اولوب بکدر (دیپوتات) депутат

اول صحبت اولوب آرالرینده
کیمی دایاز کزوب کیمی درینده
هر کیمینک یوخ ایش عقلی سرینده
هرزه کولیک ایدوب دانشوب افراط

چاغروب ایدوبلر هامویه خبر
یغلوب بیر یره تمام سربسر
کیمی هنرا دیوب کیمی خیر و شر
آرالیکده اولوب صحبت بی اثبات

کوروبدرلر صحبت سغمز اوطاغه
یغلوبلر اوردان کیدوبلر باغه
کیمی یوخاری دیوب کیمی آشغه
بو منزله منجر تاپوب اختلاط

صنکره باخمیوبلر حقه، انصافه
باسوبدرلر سوزی لافه کزافه
تا که عرض ایدنده ایشی (غراف) ه граф
چیخاروب اونلری اوطاقدان سالدات солдат

بیر پاره سی ممتاز ایدوب (جمال) ی (۱)
قدیمی آدمدر هر ایشدن حالی

(۱) «آثار جمال» مجری میرزا جماله اشاره در.

بیر پاره سی دیوب یوخدر کمالی
(رحیم بک) در ایدن حل مشکلات (۱)

بیری دیوب وار (جمال) ک تدییری
(رحیم بک) ی کوروب شایسته بیری
کوندرولر (رحیم) بکی (نصیر) ی
کیت دی (نچالنیك) ه ایتمه احتیاط

بو احوالی بیلن کیمی نچالنیك
اوتوررمش غیظه کلوب دوروب دیک
دیوب وکیل لره سیزنک بو ایللك
من بیلورم اوله جقدر وینه وات

دیورم سیزلره سوز بو دور همین
یتشمز بیر یره دانشسه لر مین
بوندان سنکره آدام اولاردان یقین
دخی ایستمز لر مادام الحیات

بیر اولمدی چونکه سوزی اولارنک
... . باتردیلر ایچنه کارنک
حکمی بیزه بیله ایدی (سردار) نک
کوندرک بیر آدم اولمیه بد ذات

یغلوبن او کون تمام اولدی (جار)
قرا باغدا اولان صاحب اختیار
قارشوبلر بیر بیرینه نه که وار
کویا که اولوبدر روز عرصات

کیمیسی دعوانی یتوروب مینه
کیمیسی قویمیوب بیر آدم دینه
کیمیسی دیرایمش قاین آتاسنه
چاشوبدر تدییرنک کیت ایونکرده یات

هفرا اوروب تمام بزرک و کوچک
کیمی یلان دیوب کیمیسی کرچک
(نچالنیك) آراده قالمش ایمش تک
او حیث بحثده کلوب (غوبرنات) губернатор

(۱) رحیم بک مشهور اوغرلوبکوف (مایور) درکه هم شاعر، همده (ذاکر) ک دوستی ایدی.

(چینوونیک) لر ایشدن اولان تک حالی
دیوب (غوبرنات) ه تمام احوالی
سوردی کیمدر ایدن بو قالماقالی
دیدیلر واردر بیر نیچه قلات

—
بعضی سی لاف اوروب دو کوب دوشینه
بعضی سی دیر من کیتمشم قوشینه
(اوروس) کوروب دانشر لر باشنه
دالاریجه دیوب . . . . . مات . . . . . мать

—
اوسن کورن صاحب نشان بکلرنک
دولتی حدیندن آشان بکلرنک
کل ایندی تدیرلری چاشان بکلرنک
احوالنه آغله اولمشلره بات؟

—
کور هاریه چکوبلر بو کشاکشی
قالمایوبدر (ولایت) ده بیر کشی
یتوروبلر او کون بیر یره ایشی
کلوب تماشایه تمام ترک و تات

—
مختصر که دوشوب هر بیرى جنکه
ساتوبلار کشی لر ایمانی دنکه
اولوبن مستغرق اسباب جنکه
کیمی قلیچ چکوب کیمی مینوب آت

—
هر بیرندن کلوب بیر طور صدا
کیمی دیوب آدام کیمدر دنیا دا
کیمی لاف اوروب که منم بکزادا
اولمشم (چینوونیک) کوستروب اثبات

—
یوخ احتیاطم نه بادیه نه بنکه
کل (داغستانی) کتوردیم تنکه
او منم که هر وقت گیرنده جنکه
قورخومدن جنکله کیرردی (همزات)

—
تمام (قرال) لرده اولمشم مشهور
قویمنم که قالسون ایشمده قصور

بیر طور دانشور گویا که بو دور
حاکم (قندهار) سلطان (هرات)

کور نیجه کیشیلر کیچوب عملدن
طرف عقبانی سالوبلر الدن
بو قدر دعوادن جنک و جدلدن
هیچ بیرینه خیر اولمدی بیر منات

اولمیوب او وعده نیچه کاردان
دیه وار بو سوزدن سیزلره تقصان
ایله دانشورلر هرزه و هدیان
گویا که کشی لر ییوبدر (باتبات)

(غوبرنات) کیدندن سنکره شیروانه
ایلیوب بیر پاره صحبت جانه
داغیلوبن کیروب هره بیر یانه
قالدی معوقده نظم امورات

بیر دین اولمیوب بو پیس عملدر
ایلمینک دولتنکزه ضرردر
جنکل مکان (زلفعلی) دن خبردر
یکدر قراباغدا کشی دن عورات

سن دیوردنک بونلر سهچلمز لر آق
بیر بیرله هله اوشاغ سن اوشاق
(قراباغ) بکلری اولمز اتفاق
من دیمدیم سنکا کرات مرات

قوشولوبن (آرانچی) نك کوچنه
کرك ایندن بیله کیدک بیچنه
ایله . . . . . دلر ایشک ایچنه
تمیزلمز آنی شط ایله فرات

(ولایت) ده (اوروس) اولوب اختیار
ابلیوب بیر (بنا) یوخدی کورن کار
تمام ایشلر اولوب جاهله بازار
حیف بو ولایت هیهات هیهات

بیرینی وار مین سوز دانشور جانه
اوزینی برابر دوتمیور خانه
بیر طور چرمنوب کیروب میدانه
کویا قارپوشماغا کلوبدر (نبات) (۱)

ایش محول اولوب اوغول اوشاغه
کتمسون خیالنگ اوزکه سیاغه
اوجه شانلو بکلر دوشوب توپراغه
اولوبدر دنی لر عالی درجات

چونکه آلهه آلوب عقلی لارنگ
..... تمام ایچنه کارنگ
خصم اولسون جاننه مردم آزارنگ
یاسین هل آتی سوره برات

اولوب کار عالم بیر اوزکه سیاغ
دولانوب قرینه اولوب باش آیاغ
قرقاول پیلاوه ایلور دماغ
اوکسلر که تاپمیوردی ایچ آلات

ایندیله کورینن بیر اوزکه کارددر
هر بنی آدامک بیر فکری وارددر
هر کیم که موزی در مردم آزاردر
کوریم پوچه چیخسون تاپسون نجات

ملك قرا باغدا تاپمیوب چورك
کزینجه آراده مثال دلك
دلی شیطان دیورسنده (داشدی) تک
بیر کوکچک کلین تاپ اریندن بوشات

قلیجکک دسته سندن قاپکلن
آخدار بیر ایش اوزنگ ایچون تاپکلن
(قورت زمان) تک ولایتی چاپکلن
سنده ویر هر زمان تفلیسه (غزات)

من اوزیم (اولاد پناه آلی) م
کیچن قضیه دن یکسر حالیم

(۱) نبات: بر حبیبیز آروادیک آدی در که نالحق بره قونشولار ایله دعرا چکریمیش.

تمام عالم تانور (ساریجالی) م
نه کردم نه لکزی نه ترکم نه تات

کل (قرا باغ) ه اولوب مهربان
کتوردیکجه دولت ایلدی احسان
یزلره دوشنده (خان) والاشان
ایشیقلو دنیانی ایلدی ظلمات

اویوبدرلر بر یلانچی هرزه یه
چالور هریتنی دونوب کرزه یه
آنک ایچون باشمقچی یه درزی* یه
دخیل دوشر بککر النده سوقات

بیر نیچه ایولویه اولوب اختیار
آنی ده خبردار ایدوب خزنده دار
اول آخر (دورت) بی مصرف (ایو) یم وار
آنی ده صحبتیه سالوبدر (پلات) палата

بو ایامنک یوخسولی ده بایی ده
دکلدر قویوبلر بو بیر قاعده
بیله هدیان سوزدن ندر فایده
آخر سوزده کرک اولسون حسنات

یقین اولسون سنکا من اولیم نمک
صرفه سنکدر نه لازم دیمک
بو سوزلرنک قیمتی در بیر قپک
مبادا دوراسان آلان اولسه سات

آز قالوبدر چیخسون افلاکه ناله
رعیتمی دوزر بو آل ها آله
ایدنلر؟ آرتوروب ایله حواله
چاپارخانا قیزل پولی تحمیلات

کرک او صحبتی قیل و قالی من
بیلممشدیم ایمدی اولدیم حالی من

(* درزی: جنرال لازار اوف -رکه جوانله ییندا درزی شاگردی اوز ندره.

یازوبن مفصل بو احوالی من
کوندروم (پطره) ۱) کیدنده (غزات)

یوخدر عرضه يتوب ایلین دیوان
اوغری ولایتی ایلدی ویران
چیخوب الدن قالان یکه (لنبران)
چاپلو بدر یکسر هند آرخی (بیات)

کشی لر وار ایدی (خان) ایامنده
اکلشمشدی هر کس اوز مقامنده
بش یوز نفع اولوردی هر کلامنده
هانده ایدی آنده بیله حشرات

او جمله دن بیر (ملاکلب آلی)
(دوزین خان محمد) هر ایشدن حالی
افشار (میرزاتقی) شیخ (دنیا مالی)
مصلحت کورردی دایم الاوقات

کریه در صنعتی دایم محزوننک
بادیه در منزلکهی مجنوننک
بیله در عادتی بو دهر دوننک
کیمیده طوی اولور کیمیده خیرات

چونکه طول سخن اولور دردسر
هر کیم که اوخیور ایلسون ازبر
آندان اوتری بونی یازدیم مختصر
صنکره معلوم اولور باقی مهمات

(شاکرا) سال الدن بو اختلاطی
جهازله بعیری (بیر) ایرله آتی
کلدی اجل پیکی کوتور سوقاتی
هنکام سفردر آخدارمه حیات

(۱) بهتربورغ شهره اشاره در.

کنجوم آغا (۱) یه

مربع

(کنجوم آغا) ولایتک دزدینی
البتہ کیت صاحبکاره عرض ایله
بیز بورده قورخودن دییه بیلمیریک
سن اوتانمه آشکاره عرض ایله

اوزنک (دیوان بیکی) دوتدجه دینک
گر کدر دیه سن دزدینی ایلنک
دوتالم (پادشاهه) چاتمیور النک
(غوبرنات) ه یا (سردار) ه عرض ایله

داغیتدی اولکه نی قطاع الطریق
بیر لحظه غوغادن اولمورز فارغ
بیر طرفدن (قانلو) بیر یاندان سارق
سالوبدر بیزلری داره عرض ایله

قورخودان مالیزی کوده بیلمروک
عرضمی بیر کسه ایده بیلمروک
بو کندن او کنده کیده بیلمروک
ایله کسلوبدر آره عرض ایله

قویوبلر ایش اوسته هر عقلی کمدن
توقع ایلیور کورن آدمدن
قالمشوز مستغرق دریای غمدن
چیخاران یوخ بیر کناره عرض ایله

ایندی خلق ایچینده عجب نظام وار
حساب ترک اولوب عالم آشکار
اوغری مال صاحبین ایدر کنهکار
یتوشنده (مووروو) لاره عرض ایله

سویورلر آدمی یوخدر یاساغی
کیینوب مستغرق مینوب قیسراغی

(* کنجوم آغایا دائر هیچ معلوماتم یوقدر. ممتاز.

قپو كك آغزنده كون اورتا چاغی
چكیلوبلر بیر کناره عرض ایله

اولوب دشمن جان حقیقی دوسلر
احتیاطاً هره بیر (یابو) بسلر
او سن کورن ماللو دولتو کسلر
محتاج اولوب بیر دیناره عرض ایله

سانمیونك بولر (اولکه) فکرینه قالور
آنجاق (کبه) (کیجیم) یغیر رشوت آلور
کلن تک محاله یتنی چالور
دونوبلر (مووروو) لر ماره عرض ایله

اولوب ایش صاحبی هر (ریخ) (* ی یاوا
کدیبه کودیه ویروبدر هوا
ترک اولمز معرکه کسلمز دعوا
دوشمشوز یانروز ناره عرض ایله

تورخورم (نچالنیك) دوشه بهتانه
چونکه خلق عالم یتوبدر جانه
باش کوتوروب کیدک هره بیر یانه
قویمسه بو کارو باره عرض ایله

کل سنکا کوستریم یرنک ایشلرنک
درین دریالردن درین ایشلرنک
دیملک اولمز یوزدن بیرین ایشلرنک
بیله کنکدن سن بیر پاره عرض ایله

نه اوغرو نه خاین نه حیهل کروز
ها بیله وطننک ترکین ایلروز
ایل لکیله باش کوتوروب کیده روز
هر بیریمز بیر دیاره عرض ایله

قوینده بورتوتی (***) النده چلیک
دانشسون مردانه (کوخا) و (ملیک)

(* ریخ — pex ارمنیجه «ایت آغزلی» باخود «مردار آغزلی» دیمکدر. ارمنی
تریک ادبی دبلینده آغیزا «پهران — перан» دییه رلر. ممتاز.
(**) بوردون اوتی نك زبانزدیدر.

یا ییزلری تمام دوتسون (نچالنیك)
یا ایلسون درده چاره عرض ایله

—

(شوشو) لو یریمی آلدی زور ایلن
چیخمدی نه قدر عرضه ویردیم من
(قارا باغ) ی نجه ایلسون وطن
منیم کیمی کونی قاره عرض ایله

—

مختصر که چیخوب (اولکه) ننگ. . . تی
صبحه دنک قاووروب یرلر اتی
(قرا باغ) ننگ اولان مالی دولتی
چکلدی (شیروان) ه (جار) ه عرض ایله

[Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including names like 'شوشو', 'قارا باغ', and 'شیروان']

مربع

(غوبرنيه) بنا اولاندان برى
 اوغرينك هر بيرى بير خانه دونوب
 يوخ يتشوب عرضه ديوان ايلين
 داغيلوب ولايت ويرانه دونوب

(مووروو) لر بيورر اوغرينك آت
 (نچالنيك) دن ايلمينك احتياط
 اولمز (اوروس) لقدم ايلمك اثبات
 آنكچون تولكى لر اصلانه دونوب

دخى بيزده قالميو بدر داي دانه
 كيدروك (سردار) ه يتشدوك جانه
 اولوبدر اوغريلر صاحب خانه
 او كه ايو صاحبى در مهمانه دونوب

وار ايدى (اون) آتيم (ايكرمى) مالم
 غرض بير طوريله كيچوردى حالم
 يغوب بير حال ايله آپاردى ظالم
 قپومز ساورولمش خرمانه دونوب

بو عصرده اولان صاحب اختيار
 تمام اوغورلقدم اولوبدر پر كار
 ياتميوب صبحه دك دارتر نه كه وار
 قرا باغك مالى بوستانه دونوب

قالمشوز معطل سلطانلو خانلو
 اكر بيله كيچسه قالمز بير جانلو

(کر) نڭ اوتاینده اولوردی قانلو
شیمدی بو داغلمش شیروانه دونوب

دیورلر بو ساعت (قانلو اسماعیل)
(بیر ملیون) دولته اولمیور قایل
کسوب (اریکلو) نی مثل عزرایل
باچ آلور هر کلن کاروانه دونوب

رسولدن شرم یوخ آللهدن یم
آله رضاسنه دانشمنز هیچ کیم
قرا باغ دوزلمز منیم عزیزیم
چونکه اوز اهلیمز شیطانه دونوب

(امیر اصلان) ایدی اول تالانچی
کیجه کوندوز قرته کزن دیلنچی
اوزون نفس متقلب یالانچی
شمدی عالم امیر اصلانه دونوب

اوکه (شهناز اوغلی) هامودن باشدی
(آت رحیم) نڭ اوغلی ایله یولداشدی
(کلاترلو) کوکش شیروانلو (داشدی)
(آغا محمد) قرداشی قربانه دونوب

بو دورت بش داناننڭ النده زارق
آپاردی هر نه وار قطاع الطریق
ظلم افراط منزل ایراغ آت آریق
قره داغلو بیزه طهرانه دونوب

(مووروو) لار اوغرینی بیورر کونده
کیرنک بوسوسنه کوزلینڭ کینده
کورنڭ ساله ییلورسینمی کمنده
هیچ دیمز ایت اوغلی جیرانه دونوب

بونه (غوبرناطور) بو نجه (سردار)
داغیلوب ولایت اولدی تار مار

جلد لئوبدر رشوته (مووروو) لار
 خلقنڭ ایشی آه و افغانه دونوب

—
 بوندن اقدام ایلر کیدردی داغه
 محبت ایلردی دوشن قوناغه
 شمیدی کیده بیلمز ایودن ایراغه
 کیشیه دولتی زندانه دونوب

—
 اوکه (افندلو) ننگ اوزکه در کاری
 تمام اولارنکدر اولکه ننگ واری
 راضیوک ویره لر بیزه بیر خاری؟
 بیر ادنی کداسی سلطانه دونوب

—
 قراباغڭ حرامی سی یلانی؟
 اوسته دوشسن دانشمزلر یلانی
 شیمدی درلر قلبده (کولان) ی
 (جمیللو) یه* کردستانه دونوب

—
 (رضا قلی اوغلی) شیروانلو (صفی)
 (نصیب) نڭ الینه ویروبدر دفی
 داغیدر اقمشه آلور (اشرفی)
 هر بیرى بیر تولڭ طرلانه دونوب

—
 (ایمرلو) لر (سبحانویردی) اوشاغی
 بیر کیجه ایونده یوخدر یاتماغی
 کم اولمز ایویندن اوغری قوناغی
 هامیسی (اسماعیل) ه (زمان) ه دونوب

—
 (قزل حاجیلو) لر کزر ایششکلو
 آلتی کهلان آتلو یانی یدکلو
 (ساربانلو) (شاطرلو) هم (رجب بکلو)
 (کنجه لو صادقه قربان) ه دونوب

—
 سسندن کوشمز باتوب آتلوننڭ
 کیمدر یته فریادینه کندلوننڭ

* نده: گروهیانه

كلهم قرا باغ (باى احمدلو) ننگ
النده بنده فرمانه دونوب

(پریمعلی حسنلو) نایب آلی لار
(قوزانلو) ملکنده اولان نه که وار
کلور هر طرفدن مثال بازار
مال آلان مال ساتان میدانه دونوب

شرم حیا قالمیوبدر ییزلرده
اوغورلق خود کشلق اولوب بی پرده
آنکچون دوشموشوز هره بیر درده
تاپیلیمور چورک درمانه دونوب

دکل بوردا اولان ایشلردن آگاه
بیله معلوم عدالتلو (پادشاه)
خلقنک فریادینه يتوشسون الله
بو دوران بیر اوزکه دورانه دونوب

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

(ایمرلو) امیر اصلان حقندە سويلەدیکی هجو

آغلینک قان (جوانشیر) امیر اصلان کلور
مرد و مردانه اولوب عازم میدان کلور
تاخمقه شیشه سیزی ایتمکه بریان کلور
ملك الموت کیمی آلمق ایچون جان کلور
معدن لاف و کزاف هرزه و هدیان کلور *

جمله اسباب زیننی ساتوبن تاته ویروب
(مین بش یوز مانات) ایدوب جمله قمنداته ویروب
کونوروبدر اوده بیر حکم بو بدذاته ویروب
رخت و خوابینده دیورلر که ساتوب آته ویروب
مینوبن قپو قپو ایتمکه جولان کلور

عرضه ویردی او قدر کاری درست اولدی کنه
عالمنک هیوه ره سی ینشاغی بو هرزه چنه
کونده مین یول دانیشور کیمسه نی قویمز که دینه
هست و نیستین (قالا) ده مصرف ایدوب قجه زنه
وای سیزنک حالنکزه اولوبدر عریان کلور

کونده یوز دفعه ناحق یره یالان آند ایچن
عقلی کم بینی قورک هر داشنک آردنجه قاچن
اوز حلالینی قویوب هر کیجه بیر قپو آچن
دوشدوکی ایوی یخوب هر یدیکی قابه. . .
نخم خر معدن شر مادر شیطان کلور

یغیلنک بو که کلور قصد ایده جک جانه کیدنک
دور مینک بیرده قیلنک عزم دیوانخانه کیدنک
ایش درست اولمسه اوردن هره بیر یانه کیدنک

(* کوجرلی: (شاکر)ک بوتون آثاریندان بالکز اش بو هجوک ایلک بدینی
گوسترمشدر. (آذربایجان ادبیاتی تاریخی ماتریاللاری ۱ جلد، II حصه، ص. ۳۱۹.)

کیمی طهرانه کیمی خاک خراسانه کیدنک
(اوروس) ننگ (دینشکی) تک آلوبدر فرمان کلور

هرزه کولق بولره رسمدر اول باشدن
کونده یوز کره یلان باره قویارلر دوشدن
مونده یوخ شرم و حیا چونکه چیخوبدر ایشدن
تاری شاهدر اوزی کیم بو خطا کورمشدن
ایله بیر من دکلم عالمه نقصان کلور

ای (دیوانخانه بیکلی) بو خبره نجه دوزیم
چیخمدی کوردی کنه بیله ستمکاری کوزیم
منی بیر ایت دوته جک واقعه ده کوردیم اوزیم
بودر ای عارف دانا سیزه آخرکی سوزیم
..... یرندن دیمینک بیر کسه احسان کلور

ای (کولانی) یانرام من سیزنک احوالنگزه
قمر عقربده ایش ایلان چیخوب فالنگزه
میندروبر کویکی کیشکروبن دالنگزه
فپونکرده نه که وار قصد ایده جک مالنگزه
سو که جک آردنکزی سنکره سیزه دان کلور

کنه (نایب) لوق آنکا چونکه یتشدی دحکم
دخی بوندن بیله هیچ کیمسنه اولمز خرم
یر ایله کوکنک آراسینی دوتوبدر ماتم
او باسندن بری بو خلقنک آراسینه قدم
هر یره دوشسه یری ناله و افغان کلور

لال اولسون سوله (طالب) کیمی زال اهلی تمام
قیلمسون قال بو کوندن بیله قال اهلی تمام
آغلاسون آنلرنک احوالنه حال اهلی تمام
روز عاشورادو بو سان که محال اهلی تمام
باش آچیق یالین آیاغ دیده سی کریان کلور

ای عالم شکی عارف قزاق
تمام اهل ارش ساکن بوزداغ

مدبر کونینگ بلجک بکزد
مدرس قشلاق قرا کوز زکرد

افندی یکسر قبله آغداش
اوزین فسق اهلنه ایلین بولداس

اقسام بک آغا نایب سلطان
ملک کدخدا کوخا سخندان

عاقل و جاهل و پیر جهاندید
استاد شاگرد مرشدو مرید

قولاق آسنک عرض ایلیم بیر جواب
شاعر سوزی دیوب ایتمیونک اچنتاب

یغیلوب بیر برده اولان دمده جم
آچوبن اوخوسون آنی بیر آدم

اما درست مسموع ایدنک سیز الله
ایله که مطلبدن اولدینکتر آگاه

هر کیمینک که درست درسی وار ایسه
علم حقیقتدن خبردار ایسه

منیم جوابمی او دیسون فی الحال
بیر معقول آدمدن ایلسون ارسال

اولا دنیانی خالق الاشیاء
بیر ذره کوهردن ایلدی پیدا

آندن خلق ایلدی جان ابن جانی
آنلار ایله شن ایلدی دنیانی

اوزون مدت درلو نعمت بدیلر
آلدانوب دنیایه منم دیدیلر

تقدیر قضان دونوب دورانی
طرفته العینده اولدیلهر فانی

بیر آووج توپراقدن یراندی آدم
جنت المعورده عزیز مکرّم

فایده ویرمز سنکره اولمق پشیمان
او اوزون احمقی آلداتدی شیطان

امری نهی ایلیوب چیخدی جنتدن
بلا نازل اولدی صاحب عزتدن

بیر بوغدادن اوتری آغلادی یوز ایل
اولنده ده کندی دنیادن خجل (*)

مختصر آخرده کلدی پیغمبر
نور ایله عالمی قیلدی منور

تمام درمانده ننگ دردینه علاج
شایسته منبر لایق معراج

اوننگ خوشلوقنه یراندی افلاک
اوصافنه کلدی لولاک لولاک

هر کیم خبر آلسه آندن بر مثل
اول وقته قالوردی مات معطل

تا که یردن کوکه با اذن جلیل
جوابنی کتورردی جبرایل

بونلارنک هیچ بیر میزان قورمدی
آللهنک سرینه ال آپارمدی

بیر فساد اهلین احمق جماعت
دالینه دوشوب دیرسنکز حضرت

(*) آدام پیغمبر قصه سنه اشاره در.

ویرو بدرمی تنکری قرآنده خبر؟

کلجک بیر حضرت بعد پیغمبر

—

اکلشوب آغداشده حضرت اوزبک

سرخفیاتدن دانشور تک تک

—

یغوبدر اوستنه بیر نیچه سوار

زیارت کعبه ایده اختیار

—

آتلانوب آغداشدان مثال دلك

دوشوبدر (قارخون) ه حضرت اوزبک

—

حاجی بکنک شیطان دوشوب خواشنه

اصحاب اقرباسین یغوب باشنه

—

تمام یر به یردن یهرلنوب آت

کوتوروب دورت قویون بیر پاره سوقات

—

رضا قلی بکدن کورک نه حاصل

حضور حضرتنه اولانده واصل

—

آتلانوب قارخوندن دوشوبدر یوله

یولداشلیری ییلور نه منزل اوله

—

کیجه جذب اولوب شیخنک ساریغی

یرده ییزیم کور محمدنک چاریغی

—

ییلمنم کرچکدر یا اینکه هنک

قارخونده جذب اولوب بیر ساخسی سنک

—

کر بیله اولسه قابدن قاجاقدن

درست مقید اولنک غافل بو جاقدن

—

جذب اولوب داغیلور هره بیر یانه

نجه که بوکنک دوتانده دانه

—

شیخنك معجزاتندن دكلدر اوزاق
ریشنه . . . . .

كورممشدوك چونكه اصل ذاتنى
جذب اولماقدن غيرى معجزاتنى

معجزات بيلورسه ايلسون اثبات
جذب (هره) دكل چندان معجزات

دوشان دوتماقنه اولمانوق راضى
بيزيم يرده دوتار دوشانى تازى

بوندن اول ايشيتمشدوك بير كره
سنى لر يغيلوب چكرلر هره

عورتلر باجادان . . . . .
. . . . .

بیر بیر كوردیکجه ایتدوك امتحان
آتالارنك سوزى اولمازمش يالان

شیروانده چيخوب بیر شیخ سننى
کیمی دلی دیر کیمیسنی جننى

اوده، اورده آدین قویوب شیخ ایوب
قودوروب چیکنینک اتینی ییوب

یغوبدر اوستینه بیر بولوك آدم
صحرانک دلیسی تمام عقلی کم

تا آخشام اولنجه اولارلر دلی
کیمینک دیرسکی سییریلار کیمینک الی

یخا آچوق چیخارلار آخشام اویوندن
جوتجی جوتدن قالار چوبان قویوندان

کاسبلقدن قالور فقیر فقرا
بیله ایشدن نه قویارلر داغارا

سینه فایق اولی هر کیم که کلی
بیلمنم احمق سیز یا اینکه دلی

بوردن کیدوب (بای احمدلو) کده سی
شهرتی وار . . . . . دده سی

او نه یولدن آدین قویوبدر حضرت
(نایب) حرمتی ایله اولوب باعزت

قوروبدر جهوده میزان تره زی
او کوپک اوغلینون ندر غرضی

باشنه یغوب بیر ایکی پاره طلا بی
تمامی حرامزاده تمامی قلابی

جمعه دن جمعه دوروب کیدر لر
اهل قبور زیارتی ایدر لر

بیری دیر بو قبیر کیمنکدی یارب
که ویرور لر بونکا بو قدر تعب

جهنم اودینه آلیشوب یانور
فقیر اولی ییه سی ده ایناندنور

دوشوب آیاغینه دیر آی ملا
وار ایسه علاجنک ایله سن الله

اوده مدت سکوت ایدر اختیار
کلورتکلمه ایلور اظهار

دیر کیت کور خیرات احتیاطنی
دوکی سنی هاوجنی اتنی

یشور کتور طلبه لر یسونلر
الترین کوتوروب آمین دیسونلر

بولار که ییرلر سیننک خیراتی
باغیشلانا اولی ننگ هر سیاتی

اینانوب بو سوزه کودن قورمساق
مالننگ دلیسی بین سیز سارساق

بیشوروب کتورر ییوب ایچرلر
اولی سننک ارواحنه . . . . .

من بولارنک هانسین یازیم کاغذه
بیر سوز دکل آلماق اوله آغزه

آننگ جنت جهنمی ییلدیکن
(بنی کوخا) کوکده نماز قیلدیغین

ایستر سوز ییله سوز فرض سنتی
بیر معقول آدمدن چکنک منتی

(عبدالله افندی) (۱) آپسون اوخوسون
حل ایلسون مشکلاتنک چوخوسون

امرو نهی دن دیسون سویلهسون
غافل اولانلاری هشیار ایلهسون

مرشد کاملدی مرد عاقلدی
آنی جاهل ییلن اوزی جاهلدی

هر اولکده شهرتی وار آدی وار
بیزلرینده آنکا چوخ اعتقادی وار

من ییلورم بو سوزلری قانمازسنکز
ثبادن دوغرویه هیچ اینانمازسنکز

البته تفاق دوشیدی بعدی
بو بیتى کتابه یازوبدی (سعدی)

(بر تونیکان نکیرد هر که بینادش بداست
تربیت نااهلرا چون کردکان برکنبد است)

(*) عبدالله افندی: مشهور (بادار) لی عبدالله افندی اولمالی درکه هم عالم
همده گوزل شاعر ایدی. ممتاز

قارا باغلى مهدي بکه يازديغى مفصل هجودن بر نيچه پارچا

بونجه كار ايدى سالدنك آره يه ساغ اولمه
قوشولوب هر دلى يه سن دخى سرساغ اولمه
احتياط ايله دولان مرشدنكا*) آغ اولمه
سند (آتا) نك كيمي چوخ هرزه وينشاغ اولمه
اي خطا دیده اوشاغ هجو ایده مز پیرانی

(میرزا آدی کوزل) ايله بلی موندن سابق
(امیر اصلان) ایدی بدکار لوندوفاسق
او ایدی ملک قرا باغده هجوه لایق
ایندی ناحق یره بو سورچک آياق نابالغ
ایلدی محض فراموش امیر اصلانی

یر دین یوخدی ولایتده که اوغلان سنکانه
او جوانشیر و جوانشیر (امیر اصلان) سنکانه
ایلدی مدح آنی یا سویلدی هدیان سنکانه
لغت اولسون سنکا ای شاعر میکدان سنکانه
که دیورلر ساتاشور هر یتنه فلانی

یتمش ایدی منکا چوخدن شعرالق خبرنک
کوزلیوردیم که هاچان تا اولا ظاهر اثرنک
ایندی افسانه نك ايله اولدی مشخص هنرنک
نه تعجب یری وار مونده ايله تخم خرنک
اولور البته سنک کیمی مناسب خوانی

ایشکنک کر (آخور) ین سیم ايله تعمیر ایده سن
قارینی کشمش ايله شام و سحر سیر ایده سن
چولینی اطلس و یا ترمه کشمیر ایده سن

(* قافیہ دوز گلمک ایچون (عاق) آغ شکنده یازلمشدر.

زرو خالصدن آنکا نوختا و زنجیر ایده سن
قدر و قیمته کنه آتدان اولور ارزانی

دیمک اولماز یوزینه چوخ آدامنک هر سوزینی
چوخلری پرده چکوب سرلرین اورتر یوزینی
تخم (کیرلو) کرکدر دانشه خر سوزینی
آغزنکا آله کده سن زرو زیور سوزینی
دوشسه هر یرده سوزی سال یادنکا پالانی

طعن مفلسک ایدوبسنک منکا سن ای اجلاف
بو سوزی یرده دیسنک من جیرارام آغزینکی صاف
آت ایله ایششک ایده بحث دکل بو انصاف
خرعیسی ایده کر (مکه) یه یوز کره طواف
امر مشکلدی تاپه مرتبه انسانی

نه مناسب آله سن ذات سوزین آغزنکا سن
آندن اوتری که لوند ذاتنکزی چوخلدی کورن
شرح و تقریر نه حاجت که قیلوم بیر دخی من
سیر ییزیم اصل ایله کلمزسنکر ای ایششک تن
اورمشوز روز ازل باشکره نوختانی

کورمین کیمدر اولارنک سیزی فرمانده
دوش بر دوش سراسر درو دیوانده
یوزی قویلو سورونن دهلیز و ایوانده
ذاتنکر ذاتمنک ایله کزوب یاننده
نجه کیم ایت کوریکک صاحبینی شرمانی

ایستمن یرده بو بدکار و بد اطواری کوریم
تندخو فاحشه رو بیغم و بیعاری کوریم
بی حیا بی سروپاسخت دل آزاری کوریم
نیست ونا بود ایلسون تیزلک ایله تاری کوریم
ذاتمن آدینی هر یرده دیوب لوغانی

خلقی دلکیر ایده نی حق اوزی دلکیر ایلر
بعضینه تیزلیک ایله بعضی سنه دیر ایلر
بد دعا آدمه آخر بیله تاثیر ایلر

پناه آلهه (پناه) کورنجه تقریر ایلر
علی یار اوغلی بیله ساری سکیل مادیانی

من سیزه دکمز ایدیمن سن منی مجبور ایتدنگ
خانه صحبتی تازه جه معمور ایتدنگ
(امیر اصلان) ایدی منظور آنی دور ایتدنگ
ییلزم هیچ سن ای (خولی) نه منظور ایتدنگ
که بو بوش باشنکا آچدنگ بو بویوک غوغانی

من ایدیمن هجو قیلان ایلری موندن اول
یوخ ایدی حدی منمله دوته بیر کیمسه جدل
قوجالق ایمدی سالوب کلشن عیشیمه خلل
آنلیوبلر که بو ایشدن اوسانوب چکشم ال
هر قودوخ جولان ایدیر خالی کوروب میدانی

بیر بیله شغلی خدادن من اوزیم ایستردیم
تا مکر جوشه کله کوره دیک سردیم
شکرلله که بو (درد) * اولدی دواى دردیم
بیر نیچه بند سراسیمه یازوب کوندردیم
که اجل ویرسه امان دالی کلر طولانی

ییلشم بی شرف استادنگی دانماق اولماز
یوز دانشسه سوزینگ بیرینی قانماق اولماز
رسمدر آنلره اوغراشلیق اوتانماق اولماز
دخی بوندن بیله ال چکمک اوسانماق اولماز
قیل خبردار آنی تا کیم تانیسون (بابا) نی **

* درد: تورکجه تورت دیمکدر. شرابک تورتی، یاغک تورتی.
** بو هجوده بر چوق آچیق سوگوشار اولدیغنا گوره تامامیله درج ایدیلمه-
ممتاز. سینی مناسب گورمه دیم.

Fai 29460
(11)

آذربایجان ادبیاتی

بابایک شاکر

اون اوچونجی عصر همجری

موتلفی سلمان ممتاز

آذریشتر - ۱۹۲۷

باکو

